

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

**РЕЦЕНЗИЈА НА РАКОПИСОТ ЗА КНИГАТА
„ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКТИ”
ОД АВТОРИТЕ**

**вон.проф. д-р Александар Главинов,
Воена академија „Генерал Михајло Апостолски“, Скопје
вон. проф. д-р Горан Мијоски,
Градежен факултет, Универзитет „Кирил и Методиј”, Скопје**

Општи податоци за ракописот: Учебникот „*Инфраструктурни објекти*” е во согласност со наставната програма и ја опфаќа наставната материја за студиските програми за кои е наменет. Овој учебник произлегол од потребата на студентите кои студираат на Универзитетот „Гоце Делчев” - Штип и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” - Скопје како и на други сродни Универзитети и факултети кај нас, полесно да ја совладаат материјата и да се стекнат со општи и стручни знаења од областа на инфраструктурните објекти (патишта, железници, тунели, аеродроми, хелиодроми, мостови). Учебникот исто така е напишан на начин да биде разбирлив и прифатлив за студентите - питомците од студиската програма на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски” – Скопје. Воедно, учебникот може да се користи и од страна на колегите кои веќе работат во праксата, со цел да ги освежат и продлабочат знаењата стекнати во текот на нивната професионална наобразба.

Податоци за обемот ракописот: број на страници 215, формат А4, 171 слики и 19 табели, обемот по содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за организирање и остварување на издавачка дејност во Министерството за одбрана број 01-7696/1 од 31.12.2019 година.

Краток опис на содржината:

Во првото поглавје авторите даваат краток осврт за инфраструктурните објекти, преку нивно дефинирање, како и поделба на истите.

Во второто поглавје се претставени аеродромите, како важни инфраструктурни објекти. При што дефинирани се аеродромите, дадена е нивна класификација и категоризација. Детално се прикажани основните елементи кај еден аеродром, преку определување на: оптимална должина и широчина на писта, како и одредување на сите фактори од кои зависат овие елементи.

Третото поглавје е посветено на хелиодромите како инфраструктурни објекти, при што истите се дефинирани и дадена е нивната поделба. Прикажана е потребната инфраструктура на хелиодромите: полетно-слетувачки патеки, објекти, уреди и опрема ислетиште – хелиопад. Исто така даден е краток осврт на хелиодромите за итни случаи.

Четвртото поглавје е наменето за железниците, при што дадена е потребната железничка инфраструктура, железничките возни средства, како железнички коли (вагони) и локомотиви. Дадени се основните елементи за проектирање на железничка пруга: ситуационен план, надолжен профил, напречен профил, долен строј и горен строј. Опишувајќи го горниот строј авторите дале детален преглед и на сите негови составни елементи, како шини, прагови, колосечен прибор изастор.

Во петтото поглавје се претставени патиштата, како витални инфраструктурни објекти. Прикажани се актуелните законски рамки, класификацијата на патиштата

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

според различни критериуми, како и експлоатационите показатели (сообраќајно оптоварување, пропусна моќ и нивоа на услуга). Детално се објаснети долниот и горниот строј на патот. Во ова поглавје на кратко е прикажана технологијата за изградба на патиштата, која се состои од следните фази: подготвителни работи, отстранување на хумусно тло, широк ископ, набивање на подтлото, изградба на насипи, набивање на насипи, обработка на постелката, одводнување и дренирање на трупот на патот, изработка на коловозна конструкција, уредување на косините, изградба на пропусни и риголи и др. Одржувањето на патиштата исто така е вклопено во ова поглавје.

Во шестото поглавје, на почетокот се дефинирани и класифицирани тунелите како специфични инфраструктурни објекти. Претставена е технологијата за изработка на тунели со примена на експлозивни и ротациони машини. Понатаму во поглавјето даден е осврт на вентилацијата во тунелите (во фаза на градба и во фаза на експлоатација), осветлувањето и одводнувањето на тунелите.

Во седмото поглавје се претставени мостовите, нивниот историски развој, поделба и елементите на мост. Исто така прикажани се потребните претходни работи (геодетски снимања, теренски истражувања, определување на надолжна оска, нивелета и отвор на објектот, избор на градежен материјал) и изградбата на мостовите (подготвителни, главни и завршни работи).

Во осмо поглавје се дадени пропустите, нивната намена, деловите и видовите на конструкција на овие објекти (цевчести, параболични, сводни, плочести и пропусни со повеќе отвори).

Деветтото и последно поглавје е посветено на браните како хидротехнички објекти. При што прикажани е поделбата, општите карактеристики и намената на браните. Даден е и начинот на проектирање на хидротехничките објекти (фази на проектирање и материјали за изградба на брани). На крај дадени се техничките карактеристики на браните во нашата земја.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот е литература по предметот „Инфраструктурни објекти“ и ќе биде од корист за студентите - питомците од студиската програма на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“, Скопје, студентите на студиската програма Градежно инженерство, модул Транспортна инфраструктура при Факултетот за природни и технички науки (ФПТН) на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и студентите на Градежен факултет при Универзитет „Кирил и Методиј“ во Скопје. Овој ракопис ќе биде корисен и за вработени во работни организации кои ја обработуваат оваа проблематика.

Ракописот ги задоволува критериумите за објавување и се категоризира како учебник.

Земајќи го предвид претходно изнесеното Рецензентската комисија со задоволство му предлага на Наставно - научниот совет на Воената Академија „Генерал Михајло Апостолски“, придружна членка на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, да ја усвои позитивната рецензија на ракописот со наслов „Инфраструктурни објекти“ и да го одобри неговото издавање.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

д-р Николинка Донева, вонреден професор, с.р.

д-р Ѓорѓи Димов, вонреден професор, с.р.